

Til beslutningsforslag nr. B 105. Betænkning afgivet af Europaudvalget den 10. maj 2001

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af aftale om handel, udvikling og samarbejde mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Den Sydafrikanske Republik på den anden side

[af udenrigsministeren (Mogens Lykketoft)]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 1. februar 2001 og var til 1. behandling den 20. februar 2001. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Europaudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 3 møder.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til udenrigsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, V, KF, SF, DF, CD og RV) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Årsagen til, at Enhedslisten indstiller beslutningsforslaget til forkastelse, skyldes alene den del af aftalen, som vedrører handel og handelsrelaterede emner. Hvad handelsliberaliseringerne mellem Sydafrika og EU angår, er det Enhedslistens opfattelse, at aftalen er asymmetrisk til EU's fordel. Ifølge de oplysninger, Enhedslisten

ligger inde med, skal EU ganske vist skære procentuelt mest ned på todsatserne en række steder, men denne måde at beregne symmetrien på tager ikke højde for, at Sydafrika har de højeste todsatser som udgangspunkt. Både hvad angår industrivarer og landbrugsvarer, har EU ifølge Enhedslisten skaffet sig større fordele end Sydafrika. Det skal bemærkes, at Enhedslisten ikke betragter handelsliberaliseringer som et spil med kun vindere og gevinster, men ofte også med tabere. Taberne vil især være at finde i det sydlige Afrika.

Enhedslisten har i løbet af debatten om aftalen rejst spørgsmålet om intellektuel ejendomsret. Enhedslisten fremhæver, at i afrikansk sammenhæng er særligt spørgsmålet om patent på medicin og patent på liv (herunder bioteknologiske opfindelser) alvorlige stridsspørgsmål. Som aftalen foreligger, forpligter parterne sig på et patentbeskyttelsesniveau, som mindst lever op til den eksisterende TRIPS-aftale. Præcis hvad denne formulering vil betyde, er desværre uklart også efter ministerens besvarelse af spørgsmål 1 og 2. I svaret på spørgsmål 1 gentager ministeren i øvrigt en tolkning af TRIPS-aftalens artikel 31 (b) om national katastrofetilstand (fra det engelske »national emergency«), som Enhedslisten desværre ikke finder dækning for.